

Nr 56

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ackord och eftergift beträffande vissa statens fordringar, m. m., såvitt propositionen hänvisats till bevillningsutskottet.

I en den 8 oktober 1965 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 160, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

1. antaga vid propositionen fogade förslag till
 - a) förordning om ändrad lydelse av 62 § uppbördsförordningen den 5 juni 1953 (nr 272);
 - b) förordning om ackord och avskrivning rörande vissa skatter;
 - c) förordning om ändrad lydelse av 30 § förordningen den 18 december 1959 (nr 552) angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.;
2. godkänna att åt försvarets civilförvaltning och kammarkollegiet uppdrages att vara bevakningsmyndigheter enligt de av departementschefen förordade riktlinjerna;
3. bemyndiga Kungl. Maj:t att beträffande statens fordringar med undantag av
 - riksdagens och dess verks,
 - skatt, varmed förstås medel som i riksstaten hänföres till bevillning utom postmedel och andra tullmedel än tull,
 - andra medel som avskrivs enligt 66 och 67 §§ uppbördsförordningen den 5 juni 1953 (nr 272),
 - böter eller annat som enligt särskilda bestämmelser indrives i samma ordning som böter,
 - lån av statsmedel, inbegripet återbetalningspliktiga studiemedel,
 - fordringar som uppkommit på grund av statlig kreditgaranti,
 - dels antaga ackordsförslag som kan anses vara till fördel för det allmänna,
 - dels meddela eftergift av fordran på grund av gäldenärens sjukdom eller därmed jämförlig orsak eller när det av annan anledning måste anses uppenbart obilligt att utkräva betalning,
 - dels uppdraga åt myndighet att under nämnda villkor besluta i fråga om ackord och eftergift;

4. bemyndiga Kungl. Maj:t att förordna att vad som enligt författning eller på annan grund gäller beträffande särskilt ansvar för statlig uppbördsman (uppbördsmanansvar) icke längre skall äga tillämpning.

Propositionen har hänvisats, såvitt avser dels ändring i uppbördsförordningen, dels förordning om ackord och avskrivning rörande vissa skatter och dels ändring i förordningen angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m., till bevillningsutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Beträffande *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anföras följande.

I propositionen föreslås regler om ackord rörande skatt samt avskrivning av sådana skatter som ej omfattas av bestämmelserna om avskrivning i uppbördsförordningen. Det föreslås att samma bestämmelser för ackord och avskrivning skall gälla i fråga om alla skatter. Ackordsbestämmelserna beträffande skatter föreslås vidare skola gälla även avgifter som avskrivs enligt uppbördsförordningens avskrivningsbestämmelser.

Beträffande andra statens fordringar än skatter, böter och lån av statsmedel m. m. föreslås i propositionen att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att dels under vissa villkor antaga ackordsförslag och meddela eftergift, dels uppdraga åt underordnad myndighet att under samma villkor besluta om ackord och eftergift.

Det föreslås vidare att försvarets civilförvaltning och kammarkollegiet skall vara centrala myndigheter för bevakning och indrivning av vissa statens fordringar.

De föreslagna bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 1966.

De ovannämnda *författningsförslagen* är av följande lydelse.

Förslag

till

Förordning

om ändrad lydelse av 62 § uppbördsförordningen den 5 juni 1953 (nr 272)

Härigenom förordnas, att 62 § uppbördsförordningen den 5 juni 1953 skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

62 §.

Finner länsstyrelsen — — — — — därtill äro.

Länsstyrelsen må — — — — — bör göras.

Bjuder skattskyldig eller arbetsgivar, som enligt denna förordning

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

är ansvarig för arbetstagares skatt, ackord som rör skatt, må länsstyrelsen antaga ackordsförslaget i denna del, om det kan anses vara till fördel för det allmänna. Ackordsförslag, som icke framställs i konkurs eller enligt lagen om ackordsförhandling utan konkurs, må dock antagas endast på villkor att även övriga borgenärer som ackordet angår godkänna detta.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1966.

Förslag

till

Förordning

om ackord och avskrivning rörande vissa skatter

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Bestämmelserna i 62 § tredje stycket uppbördsförordningen den 5 juni 1953 (nr 272) om förutsättningarna för antagande av ackordsförslag samt i 66 § första stycket och 67 § andra stycket samma förordning om avskrivning gälla även annan skatt än sådan som avses i 1 § första stycket uppbördsförordningen, även om det ej är särskilt föreskrivet.

Med skatt förstås i denna förordning statsmedel som i riksstaten hänföres till bevillning med undantag av postmedel och andra tullmedel än tull.

2 §.

Behörig att antaga ackordsförslag eller avskriva skatt enligt 1 § är, om annat ej föreskrivits, den centrala beskattningsmyndigheten eller, om sådan ej finnes, länsstyrelsen.

3 §.

Närmare föreskrifter för tillämpningen av denna förordning meddelas av Konungen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1966.

Förslag
till
Förordning
om ändrad lydelse av 30 § förordningen den 18 december 1959 (nr 552)
angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om
allmän försäkring, m. m.

Härigenom förordnas, att 30 § förordningen den 18 december 1959 angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring m. m.,¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

30 §.

Vad i uppbördsförordningen och föreskrifter angående tillämpningen av nämnda förordning stadgas om restavgift, indrivning och redovisning av restförd skatt, avkortning och avskrivning av skatt samt upprättande av balanslängd skall äga motsvarande tillämpning i fråga om avgiftsbelopp som avses i 29 §; dock skall befogenhet, som enligt 58 § 2 mom. angivna förordning tillkommer länsstyrelse eller *riksräkenskapsverket*, i stället utövas av riksförsäkringsverket. Angående efterkrav och preskription skall vad i 70 och 71 §§ uppbördsförordningen stadgas äga motsvarande tillämpning, dock att vad i 70 § 2 mom. nämnda förordning sägs beträffande länsstyrelse i stället skall gälla riksförsäkringsverket.

Vad i uppbördsförordningen och föreskrifter angående tillämpningen av nämnda förordning stadgas om restavgift, indrivning och redovisning av restförd skatt, avkortning och avskrivning av skatt, *antagande av ackordsförslag som rör skatt* samt upprättande av balanslängd skall äga motsvarande tillämpning i fråga om avgiftsbelopp som avses i 29 §; dock skall befogenhet, som enligt 58 § 2 mom. angivna förordning tillkommer länsstyrelse eller *riksrevisionsverket*, i stället utövas av riksförsäkringsverket. Angående efterkrav och preskription skall vad i 70 och 71 §§ uppbördsförordningen stadgas äga motsvarande tillämpning, dock att vad i 70 § 2 mom. nämnda förordning sägs beträffande länsstyrelse i stället skall gälla riksförsäkringsverket.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1966.

Rörande motiveringen för de i propositionen framlagda förslagen hänvisar utskottet till ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härutinnan

¹ Ny lydelse av rubriken och förordningen omtryckt, se 1962:396.

återfinnes under följande rubriker å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen

Inledning, s. 5—7.

Historik, s. 7—9.

Bevakning och indrivning, s. 9—23.

Avskrivning och ackord, s. 23—42.

Eftergift, s. 42—51.

Avskrivning och ackord rörande skatter m. m., s. 51—65.

Utskottet

Förevarande proposition behandlas av bevillningsutskottet i vad den samma avser avskrivning och ackord rörande skatter och vissa avgifter.

I motsats till vad som gäller vid konkurs har ett godtagande av *ackord* till följd att en fordran upphör till den del den inte gäldas genom ackordet. Eftersom en ackordsuppställning således innebär ett avstående av en fordringsrätt, kräver medgivande av ackord beträffande skatter liksom andra statens fordringar för närvarande riksdagens medverkan. Därigenom har i praktiken ackordserbjudande rörande skatter inte kunnat antas. I stället har staten regelmässigt varit hänvisad till att göra sitt fordringsanspråk gällande i konkurs, när gäldenären varit på obestånd.

Bestämmelserna i 66 och 67 §§ uppbördsförordningen om *avskrivning av skatt* äger tillämpning på samtliga de direkta skatter och avgifter, som omnämnes i 1 § nämnda förordning. På grund av föreskrifter i andra författningar gäller bestämmelserna även i fråga om exempelvis automobilskatt, sjömansskatt och allmän varuskatt, som fastställs av länsstyrelse. I administrativ väg har vidare särskilda bestämmelser utfärdats beträffande avskrivning av accis eller skatt, som skall inbetalas till kontrollstyrelsen. Särskilda avskrivningsbestämmelser saknas däremot helt beträffande åtskilliga skatter, såsom kupongskatt, arvs- och gåvoskatt samt stämpel-skatt, ävensom beträffande tull.

I propositionen föreslås att en bestämmelse införes i 62 § uppbördsförordningen om rätt för länsstyrelse att anta ackordsförslag, som kan anses vara till fördel för det allmänna. Denna bestämmelse föreslås skola gälla även avgifter, som avskrivs enligt uppbördsförordningens avskrivningsbestämmelser. Enligt propositionen skall vidare i en särskild förordning intas bestämmelser av innebörd, att ovannämnda stadgande om antagande av ackordsförslag och nuvarande bestämmelser om avskrivning av skatt i uppbördsförordningen skall gälla även andra än i sistnämnda förordning avsedda skatter. Med skatt förstås därvid statsmedel, som i riksstaten hänförs till bevilling, med undantag av postmedel och andra tullmedel än tull. Central beskattningsmyndighet eller, om sådan inte finns,

länsstyrelse skall enligt förslaget äga behörighet att anta ackordsförslag eller avskrivna skatt. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 1966.

Det synes utskottet från flera synpunkter otillfredsställande, att ett ackordsförfarande för närvarande omöjliggöres enbart av den omständigheten att staten har en skattefordran på gäldenären. Utskottet delar därför departementschefens och flertalet remissmyndigheters uppfattning att behov föreligger av generella bestämmelser, som ger vederbörande myndighet rätt att träffa ackordsuppgörelse rörande skatter. En sådan anordning torde i många fall vara förmånligare för statsverket än ett omständligt konkursförfarande, inte minst genom att den i allmänhet innebär en väsentlig tidsbesparing och ett förbilligande av indrivningskostnaderna. Genom att endast ackordserbjudanden, som bedöms vara till fördel för det allmänna, får antas, torde tillräckliga garantier ha skapats för att endast sådana ackordsuppgörelser träffas, vilka i regel medför minst lika stor utdelning, som skulle ha kunnat påräknas i en konkurs. Med det anförda tillstyrker utskottet de föreslagna bestämmelserna om ackord rörande skatter och vissa avgifter. Med hänsyn till önskvärdheten av enhetliga avskrivningsregler för hela skatteområdet har utskottet heller inte funnit anledning till erinringar mot Kungl. Maj:ts förslag rörande avskrivning av vissa skatter m. m.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen — med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 160, såvitt densamma hänvisats till bevillningsutskottet — måtte antaga vid propositionen fogade förslag till

1) förordning om ändrad lydelse av 62 § uppbördsförordningen den 5 juni 1953 (nr 272);

2) förordning om ackord och avskrivning rörande vissa skatter; samt

3) förordning om ändrad lydelse av 30 § förordningen den 18 december 1959 (nr 552) angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.

Stockholm den 7 december 1965

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Einar Eriksson, fröken Ranmark, herrar Stefanson*, Wörnberg, Tage Johansson, Lundström, Gösta Jacobsson och Ottosson; samt

från andra kammaren: herrar Magnusson i Borås, Gustafson i Göteborg*, Vigelsbo, Engkvist, Eriksson i Bäckmora, Andersson i Essvik, Enskog, Forsberg*, Carlsson i Västerås och Hammarsten.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.